

DR
**K3NC2R1
HUS4T**

DR
V
**Vokal
Ensemblet**
*Danish National
Vocal Ensemble*

DR
S
**Symfoni
Orkestret**
*Danish National
Symphony Orchestra*

Fredag 2. december 2016 kl. 19.30

Lørdag 3. december 2016 kl. 15.00

Händels Messias

DR SymfoniOrkestret

DR VokalEnsemblet

Dirigent: Robert Howarth

Solister:

Carolyn Sampson, sopran

Catherine Wyn-Rogers, mezzosopran

John Mark Ainsley, tenor

Matthew Brook, bas

PRO

GRAM

Fredag 2. dec. kl. 19.30

Lørdag 3. dec. kl. 15.00

DR Koncerthuset,
Koncertsalen

DR SymfoniOrkestret
DR VokalEnsemblet

Robert Howarth
Dirigent

Carolyn Sampson, *sopran*

Catherine Wyn-Rogers,
mezzosopran

John Mark Ainsley, *tenor*

Matthew Brook, *bas*

Johannes Søe Hansen,
koncertmester

Korindstudering:
Bart Van Reyn, *korsyngemester*

Fredagens koncert sendes direkte i
P2 Koncerten med genudsendelse
søndag 11. dec. kl. 12.15

Mød musikken:

Der er koncertintroduktion
fredag kl. 18.30 og lørdag kl. 14 med
P2-værten Mathias Hammer, der
fortæller om programmet og inter-
viewer medvirkende fra koncerten

Georg Friedrich Händel (1685-1759)

Messias (1741)

1. del

Varighed: ca. 55'

Pause ca. 30'

Uddrag af 2. del

Uddrag af 3. del

Varighed: ca. 65'

Georg Friedrich Händel: *Messias*

Af Jens Cornelius

Ingen jul uden *Messias*, siger mange til sig selv. Det ville Händel ikke have fattet en brik af! Händels oratorium *Messias* handler nemlig ikke om julen, men om *helle* Messias, Guds søn. Om forventningen til hans komme, om hans tilstedeværelse på Jorden, om hans død og hans frelse af menneskene.

Først længe efter Händels død er musikken blevet en del af julefejringen. Det har til gengæld gjort *Messias* til noget af den mest elskede og standhaftige klassiske musik overhovedet.

Händel havde nok aldrig gættet, at *Messias* ville blive hans mest berømte komposition. Publikum var ganske vist meget tilfredse ved den første opførelse i 1742, men det var nok især fordi det foregik så fjernt et sted som Dublin, hvor man var benovet over at få besøg af Händel, den største komponist i tiden. "The finest Composition of Musick that ever was heard," skrev avisen *The Dublin Journal* i en begejstret anmeldelse.

"Messias" blev oprindeligt komponeret til at blive opført i påsken.

Da Händel året efter opførte *Messias* for et mere forvænt publikum i London, vakte det både forargelse og skuffelse. Forargelse fordi koncerten fandt sted i et teater, og det mente man var en besudling af Bibelens ord. Og skuffelse fordi man havde forventet et af Händels velkendte 'handlingsoratorier', hvor en spændende historie blev fortalt i en form, der nærmede sig opera.

I stedet for et kulørt drama med mord, hor, krig og kærlighed fik man altså noget helt andet: En teologisk abstraktion over Jesus som menneskehedens frelser, fortalt i rene bibelciter. Ingen personroller, ingen replikker og intet plot. Händel havde aldrig skrevet noget lignende - og han gjorde det heller ikke igen.

Modstanden i London fik ikke Händel til at give op. Han var en ukuelig musikentreprenør, og i 1745 og 1749 gav han *Messias* chancen igen i nye, reviderede versioner. Men først i påsken 1750 var succesen hjemme. Ved to opførelser i London gik *Messias* rent ind hos publikum. Værkets popularitet bredte sig hurtigt rundt i England, og efterhånden blev det langt mere populært end Händels øvrige oratorier.

Messias er et stort oratorium, udformet i tre dele, der danner en sammenfatning af det kristne budskab:

1. del drejer sig om profetierne om Messias og om deres fuldbyrdelse. 2. del drejer sig om Jesu liv på jord, om hans død og hans genopstandelse. (Det er fra denne del, *Halleluja*-koret stammer). 3. del handler om udbredelsen af evangeliet og om Jesus som menneskets frelser.

Denne 'handling' blev lavet af Händels kyndige støtte, Charles Jennens, der sammensatte teksten af bibelcitater. Det kan lyde som en smal sag at plukke færdige sætninger fra Bibelen og klistre dem sammen til en sangtekst, men at gøre det så struktureret og kreativt som Jennens kræver overblik inden for både teologi og poesi. I *Messias* lykkedes det ham at skabe et dybsindigt og afbalanceret hele, selv om der ingen egentlig handling er.

.....
Händel var tysker, men slog sig som ung mand ned i England og boede der til sin død som 74-årig.
.....

Om *Messias* så er et kirkeværk eller ej, det har man diskuteret fra første stund. En engelsk biskop, der havde nydt en af de første opførelser, måtte overgive sig til værkets genialitet, selv om bibelordene var rykket ud af kirken og ind i teatret:

"For det første er emnet det mest storslåede og mest interessante. For det andet er ordene sublime og bevægende. For det tredje skyldes dette værks storhed, at der ikke er nogen dialog."

Charles Jennens var også glad og tilfreds – han kaldte *Messias* for "god underholdning".

Händels oratorium fik den usædvanlige skæbne, at det aldrig blev glemt. Musikken har lige siden midten af 1700-tallet været en spillevende tradition, i modsætning til fx Bachs tilsvarende store vokalværker fra samme tid, der lå hen i 100 år, uden at nogen gad spille dem.

At benytte Händels originale version af *Messias* er dog en forholdsvis ny holdning. Allerede i 1789, få årtier efter Händels død, lavede Mozart en version udvidet med fløjter, basuner og klarinetter. Endnu kraftigere orkesterarrangementer blev nødvendige, efterhånden som korene voksede og voksede ved de masseopførelser, man holdt af at stable på benene i England.

Da Händel selv uropførte *Messias* i Dublin, kunne han nøjes med et kor på 12 sangere – hvoraf de syv også var solister i arierne!

Messias er et langt værk, og gennem årene har det været helt almindeligt at plukke lidt i indholdet. Nogle gange springes hele 3. del over, så man slutter med knaldeffekten fra det berømte *Halleluja*-kor, der afrunder 2. del. Ved opførelsen her i DR Koncerthuset følger dirigenten Robert Howarth en smidig tradition for forkortelse, hvor nogle arier og kor fra 2. og 3. del springes over, så varigheden kan holdes inden for et par timer.

At *Messias* er julemusik, er en tradition, der først opstod i 1800-tallet. Det kan virke lidt mærkeligt at høre om Jesu lidelse i den tragiske arie *He was despised*, når kalenderen nærmer sig tidspunktet for hans fødselsdag. Men når nu det meste af oratoriets 1. del relaterer sig til Jesu fødsel, kan vi have god samvittighed over at nyde musikken som en del af julefejringen. Det jublende kor *For unto us a child is born* fortæller julens budskab bedre end noget andet.

Dirigent

Robert Howarth

Dirigenten Robert Howarth har specialiseret sig i musikken fra 1600- og 1700-tallet. Han er en ekspert, som operahuse kalder ind, når der skal opføres barokoperaer, og han har arbejdet på bl.a. Statsoperaen i Hamborg, Oslo Operaen og Zürich Operaen med forestillinger af Händel, Haydn og Monteverdi. Händels oratorium *Messias* har han opført i adskillige lande – fra Spanien til Rusland – og han har arbejdet som korinstruktør for blandt andre Simon Rattle, chefdirigent for Berliner Filharmonikerne.

Robert Howarth er kunstnerisk leder af barokorkestret Avison Ensemble og han spiller cembalo i Oplysningstidens Orkester. Cembalisten er centrum i et barokensemble, og Robert Howarth har spillet med alle de førende engelske barorkestre. Hans musikalske karriere startede i et drengekor, men kærligheden til barokmusik begyndte allerede, da han som seksårig hørte et cembalo for første gang.

Sopran

Carolyn Sampson

Sopranen Carolyn Sampson har de seneste godt 10 år sunget med i utallige opførelser af Bachs, Händels og Purcells værker, bl.a. på de komplette indspilninger af Bachs kantater, dirigeret af Masaaki Suzuki. Det er ofte med specielle barokensembler, hun optræder, i næste uge synger hun fx musik af Monteverdi sammen med det fornemme barokorkester Academy of Ancient Music. Händels *Messias* har hun indspillet med vokalensemblet The Sixteen. På operascenen har hun sunget roller af Händel og Mozart, og hun er også en fremragende liedsanger, der på sit seneste album synger franske sange af blandt andre Debussy og Fauré.

Mezzosopran

Catherine Wyn-Rogers

Den britiske mezzosopran Catherine Wyn-Rogers er en meget erfaren sangerinde inden for både oratorier og operaer. Hun har sunget på mange af de store operascener, bl.a. Den bayerske Statsopera, Metropolitan Operaen i New York og ikke mindst på Covent Garden i London. De senere år især i operaer af Wagner og Benjamin Britten. Hendes allerførste professionelle sangjob var faktisk som solist i *Messias*, og opførelsen her i DR Koncerthuset er ikke hendes eneste *Messias* denne jul – hun har allerede sunget den i Bregenz og skal om et par uger synge *Messias* i Den Gyldne Sal i Wiens Musikverein.

Tenor

John Mark Ainsley

Blandt Storbritanniens mange fine, lyriske tenorer er John Mark Ainsley en af de førende. Han har i løbet af sin karriere koncentreret sig om barokmusik og om Mozart, men har i de senere år også sunget mange tenorroller i operaerne af Benjamin Britten. Han har den traditionelle, engelske sangerbaggrund med en fortid i drengekor og vokalensembler for tidlig musik. I 1990'erne blev han hurtigt efterspurgt som oratoriesanger, og allerede tidligt i karrieren sang han med Berliner Filharmonikerne, Wiener Filharmonikerne og New York Filharmonikerne. *Messias* har han indspillet sammen med koret fra King's College.

Bas

Matthew Brook

Den engelske basbaryton Matthew Brook fik sit gennembrud med *Messias*, som han indspillede for snart 10 år siden på et prisbelønnet album med det skotske barokensemble Dunedin Consort. Siden har han sunget barokmusik og optrådt med nogle af verdens bedste dirigenter og specialensembler. Til næste år skal han synge med i Händels opera *Ariodante*, både i Stuttgart og på turné med barokorkestret The English Concert. Som oratoriesanger giver han ofte koncert med 'almindelige' symfoniorkestre også, til foråret fx Bachs H-mol-messe og Elgars oratorium *Gerontius' drøm* sammen med Cincinnati Symfoniorkester.

HVAD, HVOR OG HVORDAN I DR KONCERTHUSET

Restauranten: Supplér din koncertoplevelse med en hyggelig og lækker middag i DR Koncerthusets Restaurant. På dr.dk/koncerthuset kan du læse mere om restauranten og månedens menu. Det er nødvendigt at reservere bord i forvejen, og det kan gøres på adressen book1bord@dr.dk eller telefonisk på 35206360 (hver-dage 12-16).

Garderoben er bemandet, gratis og befinder sig i foyeren. Af sikkerhedshensyn er det ikke tilladt at medbringe overtøj og store tasker i koncertsalen.

Pausedrinken kan bestilles og forudbetales i baren inden koncerten – så står den klar til dig i pausen.

ZERVED: På koncertdagen kan du også købe din pausedrink ved hjælp af en smartphone:

1. Download gratis "Zerved" (via app-store eller Google Play)
2. Bestil og betal
3. Hent din drink i vores "Zerved-bar"

Parkeringen: Vi har fået nyt parkeringssystem, der er forudbetalt. Det vil sige, at man køber en P-billet i billetautomaten til et bestemt tidsrum og placerer den synligt i forruden på bilen. Det er ikke længere muligt at forudbetale sin parkering inde i DR Koncerthuset.

Rundvisninger: DR har en række rundvisnings-tilbud og tilpasser gerne rundvisninger efter dine behov. Besøg drkoncerthuset.dk.

Udlejning/konferencer: DR Koncerthuset danner en unik og professionel ramme om ethvert arrangement. Læs mere på DR Koncerthusets hjemmeside eller kontakt os direkte på lejkoncerthuset@dr.dk.

Gruppearrangementer: DR Koncerthuset kan altid skræddersy et gruppearrangement til dig, fx en middag med rundvisning og efterfølgende koncert. Du kan kontakte os på 35206100 eller på adressen gruppesalg@dr.dk og få et uforpligtende tilbud.

FÅ NYHEDER OM DR KONCERTHUSET

Nyhedsbrevet: Få alle nyheder om kommende koncerter, konkurrencer og specialtilbud direkte i din indbakke. Tilmeld dig på drkoncerthuset.dk.

Facebook: Koncerthuset Klassisk er også på Facebook. Her kan du få krydderier til din koncertoplevelse, kommentere, stille spørgsmål og få svar med det samme. Følg os på [Facebook.com/DRSymfoniOrkestret](https://www.facebook.com/DRSymfoniOrkestret)

DRs koncertvirksomhed støttes af blandt andre:

A.P. Møller og hustru Chastine Mc-Kinney Møllers Fond til Almene Formaal
Aage og Johanne Louis-Hansens Fond
Knud Højgaards Fond
Augustinus Fonden
Carl Nielsen og Anne Marie Carl-Nielsens Legat
Beckett-Fonden
Statens Kunstfond
Oticon Fonden